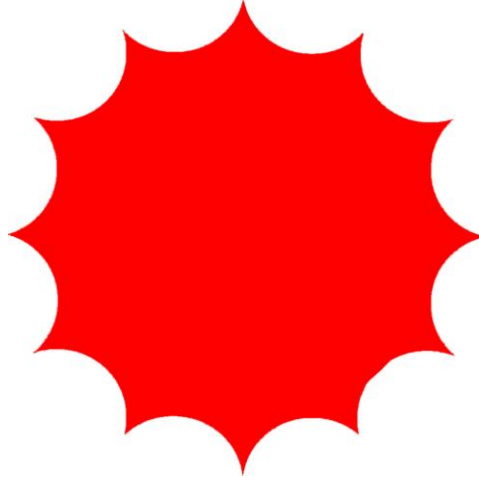

Kerbela, İmam Hüseyin, Muharrem Orucu, Aşure*

Remzi KAPTAN

*Kerbela, İmam Hüseyin, Muharrem Orucu, Aşure adlı bu çalışma Remzi Kaptan'ın çeşitli zamanlarda yazdığı yazılardan ve yaptığı sohbetlerden derlenmiştir.

İmam Hüseyin kimdir? Ne zaman nerede doğmuştur? İmam Hüseyin neyin sembolüdür? İmam Hüseyin'in Kerbela'daki tavrını nasıl algulamak gerekiyor?

İmam Hüseyin, milâdî takvime göre, 625 (626) Medine'de doğmuştur. 10 ekim 680'de Kerbelâ'da şehit edilmiştir. İmam Hüseyin, İslâm peygamberi Hz. Muhammed'in torunudur. Birinci imam Hz. Ali'nin oğlu ve aynı zamanda üçüncü imamdır.

İmam Hüseyin, yaşantısıyla, davranışlarıyla, cesaretiyle sadece İslâm âleminde değil, bütün insanlık için görkemli bir abidedir. İmam Hüseyin'in yaşadığı dönemde zalim Emevi egemenliği hüküm sürüyordu. Emevi iktidarını kurumlaştıran Muaviye, İmam Hüseyin'in babası Hz. Ali'yi ve abisi ikinci İmam Hasan'ı kendi iktidarı için tehlikeli görmüş ve binbir entrikayla onları şehit etmişti. Muaviye ölünce yerine oğlu Yezid'i tayin etmişti. Oğul

Yezid'te babasının kanlı iktidarını korumak istiyordu. Muaviye, Hz. Peygamberle yıllarca savaşmış olan, Mekkeli müşriklerin önderi olan bir ailedendi. Hz. Peygamberin hicretinden sonraki dönemde İslâmiyet'in gelişmesi ile beraber bu aile artık Müslümanları yenemeyeceğini görünce takkiye yaparak İslâmiyet'i seçmişlerdi. Oysa bilinir ki; bu ve benzer ailelerin amacı gelişen İslâmiyet'in değerlerine sahip olmaktı. Bunlar bu amaçla İslâmiyet'i benimsiyorlardı. Dolayısıyla İslâmiyet'in ilk temsilcileri olanları, yani gerçek Müslümanları saf dışı bırakıyorlardı. Bu müşrikler günümüze değin sürecek bir çatışmanın tohumlarını o zaman başarıyla ektiler. İşte sevgili İmam Hüseyin, böylesi bir çağda ya dedesinin, babasının ve abisinin yolunda gidecekti, yani Hak yolunu bütün zorluklarına rağmen taviz vermeden savunacaktı, ya da müşriklerin temsilcisi Yezid'e boyun eğip, biat edecekti.

İmam Hüseyin, Emevi iktidarının halkı baskı ve

zulüm altında inlediği bu dönemde Küfe kentindeki halktan bir davet aldı. Bu davette Küfeliler artık Yezid'in zulmünden bıktıklarını ve kendisini önder (Halife) olarak kabul ettiklerini belirtiyorlardı. İmam Hüseyin insanları dolayısıyla Küfelileri iyi tanıyordu. Ve giderse başına neler geleceğini biliyordu. Bütün bunlara rağmen İmam Hüseyin kendisine bağlı ailesi ve bir grupla Küfe şehrine doğru yola çıktı. İmam Hüseyin'in yola çıktığını haber alır almaz hemen planlara başlayan Yezid, onu durdurmanın ve kendisine biat ettirmenin yollarını aradı. Yezid binlerce kişilik bir orduyla Kerbelâ çölünde İmam Hüseyin'e pusu kurdu. Ordunun komutanları, İmam Hüseyin'e Yezid'e biat ettiğini beyan etmesini istediler. İmam Hüseyin Yezid'e boyun eğmekten ve onun kanlı zulüm iktidarını tanımaktansa şehit olmayı yeğlediğini kararlılıkla Yezid'in gözlerini para hırsı bürümüş askerlerine ve korkup sözlerinin arkasında durmayan Küfelilere haykırdı. Bundan sonrası dünyanın gördüğü en haksız savaşlardan biriydi. Bir tarafta İslâmın peygamberinin torunu, diğer tarafta kanlı iktidarın temsilcileri. İmam Hüseyin'in gücü 72 kişiydi. Yezid'in askerleri ise binlerce. İmam Hüseyin ve arkadaşları şerefli bir şekilde Yezid'in askerlerine karşı direndiler.

İmam Hüseyin aldığı onlarca kılıç ve ok darbesi sonucu yaralı düştü. Yezid'in askerleri vahşete doymuyordu. Ve Yezid'in komutanlarından Şimr İmam Hüseyin'in mübarek başını keserek bir tepsi içinde Şam'daki sarayında Yezid'e sundu. Daha sonra sevgili imamın başı Şam sokaklarında gezdirildi.

İmam Hüseyin sadece yaşantısıyla değil, şahadetiyle bütün insanlığa bir mesaj vermiştir. İmam Hüseyin bir semboldür. Yiğitliğin, fedakârlığın, mazlum olmanın sembolü. İmam Hüseyin, verdiği mesajda sonu ne olursa olsun asla ama asla Yezid'e, dolayısıyla zalime ve onun zulmüne boyun eğmeyeceğini bütün dünyaya şahadetiyle kanıtlamıştır. İnsanlık var oldukça İmam Hüseyin var olacaktır.

Kerbela ne anlama geliyor?

Kerbela günümüzde Irak sınırları içinde yer alan bir bölgenin/kentin adıdır.

Kerbela'yı önemli kılan; Hz. Muhammed'in torunu, Hz. Ali'nin oğlu üçüncü İmam, İmam Hüseyin'in 680'de Emevi halifesi Muaviye oğlu Yezid'in askerleri tarafından Kerbela'da şehit edilmesidir. Bu insanlık dışı katliam tarihe "Kerbela Olayı" olarak geçmiştir.

Kerbela Olayının Aleviler için önemi nedir ve Kerbela Olayı nasıl gelişti?

Kerbela olayı aradan asırlar da geçse unutulmayacak kadar derin, anlamlı, öğreticidir.

Kerbela, iyi ile kötünün, zalim ile mazlumun, lanetli ile kutsalın, karanlık ile aydınlığın hesaplaşmasıdır. İmam Hüseyin burada kutsallığı, mazlumu, aydınlığı temsil etmektedir.

Kerbela Olayı'nın kökeni Hz. Peygamberin veda hacı'na ve yazılmayan vasiyetine kadar gider. Bilindiği gibi Hz. Muhammed peygamberliğini açıkladıktan sonra İslamiyet hızla gelişti. Bu gelişme Mekkeli müşrikleri telaşlandırdı. Onlar Hz. Muhammed'e

olmadık engeller çıkardılar. Hz. Muhammed bütün bu engelleri aştı. Hz. Muhammed bütün bu müşriklerin, putperestlerin çıkardığı sorunlar ve engellerle mücadelede en büyük yardımı Hz. Ali'den görüyordu. Hz. Ali Peygamberin yanında eğitim almış, İslamiyet'i ilk kabul etmiş ve aynı zamanda Peygamberin kızı Hz. Fatma ile evlenerek Peygamberin soyunun sürdürücüsü olmuştur. Hz. Ali Kuran'da geçen ve onlarca hadiste geçen Ehlibeyt'tendir. Ehlibeyt Hz. Muhammed'in ailesi demektir. Ehlibeyt Hz.

Muhammed, Hz. Ali, Hz. Fatma, Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin'den oluşmaktadır.

Hz. Muhammed'in Medine'ye hicretinden sonra İslam dini gelişmeye devam etti. O kadar gelişti ki, Mekkeli putperestler bile Müslüman oldular. İşte bu putperestlerin içinde Mekke'nin en zengin kişilerinden biri olan Ebu Süfyan da vardı. Ebu Süfyan ve benzerleri İslam'a ve Peygambere inandıkları için Müslüman olmadılar. Onlar gelişen İslamiyet'in maddi değerlerine sahip olmak için Müslüman oluyorlardı. Hz. Muhammed bütün bunları görüyor ve ona göre de önlem alıyordu. Hz. Muhammed çok açık bir şekilde kendisinden sonra Müslümanların önderinin (Halifesinin) Hz. Ali olması gerektiğini beyan etmiştir. Ama bütün bunlar hiçe sayıldı. Hz. Muhammed'in vefatından sonra bu eskinin putperest, müşrik bezirganları bir ara geçiş dönemi hazırladılar. Bu dönemde sırasıyla Ebubekir, Ömer ve Osman halife oldular. Daha sonraki dönemde ise Hz. Ali halife oldu. Hz. Ali'nin halifelliği daha baştan engellenmiş ve onun aşağılanması, yiğitliğinin, fedakârlığının basitleştirilmesi sağlanmıştı. Hz. Ali bütün bu oyunlara karşı doğru bildiği Hak yolundan şaşmamış, dünya malına, paraya pula tamah göstermemişti. Hz. Ali kendisine yapılan onca haksızlığa karşın

sabır göstermiş, İslam toplumunun içine nifak sokulmasın diye, kan dökülmesin diye insanları doğruluğa davetini sürdürmüştür. Ama ne yazık ki, Hz. Ali'nin bütün bu çabalarına karşın dünya malına tamah gösterenler, gözünü iktidar hırsı bürümüş olanlar bunu anlamıyordu. Nitekim Ebu Süfyan oğlu Muaviye yaptığı bin bir dalavere ve haksızlıkla kendisini halife ilân ediyordu. İslamiyet'i bir iktidar aracı olarak görüyordu. Muaviye Hilafeti de babadan oğula geçecek bir kurum olarak şekillendiriyordu. Muaviye dönemindeki Emevi saltanatı salt Hilafet için değil, aynı zamanda kendi iktidarlarına hizmet edecek bütün din dışı gelenekleri, töreleri, adetleri din adına kurallaştırıyor, kurumlaştırıyor.

Hz. Ali ve Ehlibeyt var gücüyle bütün olumsuzlukları gidermeye çalışıyor, insanları gerçeğe davete devam ediyorlardı. Ama Muaviye acımasızdı. Hz. Ali şehit ediliyor, ardından ikinci imam Hasan zehirlettirilerek şehit ediliyordu. Bu arada Muaviye ölüyor, yerine oğlu Yezid geçiyordu. Yezid kendi iktidarı için İmam Hüseyin'i tehlikeli görüyordu. Çünkü İmam Hüseyin Ehlibeyttendir. Yani Hz. Peygamberin torunu, Hz. Ali'nin oğluydu. O, doğruluğun, hakkın, adaletin, gerçeklerin yılmaz savunucusuydu.

Bu arada Emevi saraylarında din dışı ne varsa din adına meşru gösteriliyordu. Halk isyan ediyor ama Emevilerin kurduğu askeri teşkilat halka göz açtırmıyordu. İşte Küfe halkı da baskılardan bıkmıştı. Küfeliler her gün İmam Hüseyin'e davet üstüne davet gönderip, kendisini halife olarak kabul ettiklerini belirtiyorlardı. İmam Hüseyin engin öngörüsüyle Küfelilerin ihanet edebileceklerini biliyor buna karşın kendi sorunluluğunun gereğini yerine getireceğini söylüyordu. Ve İmam Hüseyin yakın aile çevresi ile Küfe'ye varmak için yola çıkıyordu. Emevi saltanatının sürdürücüsü lanetli Yezid bu durumu haber alıyor ve önüne engeller çıkarıyor, onu öldürmek için planlar kuruyordu. Yezid ve taraftarları Küfelilerden, Hz. Hüseyin taraftarlarını baskı altına aldılar. Bazılarını ise rüşvetle ve çeşitli vaatlerle İmam Hüseyin'den bağlılıklarını vazgeçirdiler. İmam Hüseyin'in ailesi yaklaşık 70 kişiden oluşuyordu. Buna karşın Yezid'in ordusu ise binlerce kişiden. Yezid'in komutanları, İmam Hüseyin'e Yezid'e biat etmesini ve böylelikle onu bırakacaklarını söylediler. İmam Hüseyin asla zalime biat etmeyeceğini, boyun eğmeyeceğini ve gerekirse bunun için şehit olacağını defalarca tekrarladı.

İmam Hüseyin dediği gibi yaptı ve Yezid'e biat etmeyerek, onurlu bir şekilde direnerek şehit düştü.

Kerbela Olayı İslam'da safları netleştirmiştir. Zalime asla biat edilmeyeceğini göstermiştir. Alevilik inancında Kerbela Olayı büyük bir öneme haizdir. Aleviler dünyanın neresinde olurlarsa olsunlar, adları ne olursa olsunlar, Hz. Hüseyin'e bağlıdırlar. Onun için oruç tutarlar, yas tutarlar. Onun çektiği acıları bir nebze de olsa hissetmek için çile çekerler. Aleviler sadece yas tutarak İmam Hüseyin'i anmazlar. Aynı zamanda ondan her defasından bir şeyler öğrenirler. Dünya döndükçe Kerbela unutulmayacak.

Oruç nedir?

Oruç, insanın bedenini disiplin ve denetim altına almak, ruhsal yapısını güçlendirmek için yaptığı bir ibadettir. Oruç ibadeti belirli zamanlarda yeme, içme ve cinsellik gibi istekleri/duyguları terk ederek zihinsel/ruhsal yapıya ağırlık vermektir. Bazı inançlarda oruç tamamıyla yeme-içmeden uzak durmak şeklinde olabileceği gibi, et ve diğer hayvansal mamuller gibi belirli yiyecekleri yememek şeklinde de olabilir.

Hemen hemen bütün inançlarda oruç ibadeti vardır.

Aleviler oruç tutarlar mı?

Hemen hemen bütün inançlarda oruç ibadeti vardır. Alevi inancında da oruç ibadeti vardır ve Alevilerde oruç tutarlar

Muharrem Orucu nedir? Bu oruç neden tutulur?

Muharrem ayı Hicri takvime göre (bu takvimin bir diğer adı da Kameri/Ay takvimidir) birinci aydır ve Muharrem orucu da bu ayın ilk gününden başlar.

Muharrem orucunun tarihi Adem peygambere kadar gider. Hz. Muhammed de Muharrem orucu tutmuştur.

Muharrem orucu, insanın kendi iç benliğine yönelmesi, yanlışlarını-doğrularını, eksilerini-artılarını hesaplaması ve bütün bunların sonucunda daha iyiye, doğruya, güzele yönelmesine

davettir. Nefsini terbiyeye, Hacı Bektaş Velinde buyurduğu gibi nefsinin bilmeye vesiledir oruç.

Muharrem orucu biz Aleviler için Adem peygamberden başlayarak bütün peygamberlerin yerine getirdikleri bir ibadettir. Bunun yanı sıra başta Hz. Hüseyin olmak üzere On İki İmamların şahadetlerinden dolayı aynı zamanda bir yas'tır. Bundan dolayıdır ki Muharrem orucunun diğer bir adı da Yass-ı Matemdir.

Aleviler olarak Muharrem orucu ile Hz. Adem'den günümüze gelen bir ibadeti yerine getirirken aynı zamanda Hz. Hüseyin'in

şahsında Ehlibeyte, Ehlibeytte temsilini bulan insanlık değerlerine bağlılığımızı yineliyoruz. Yezide ve yezitte sembolleşen bütün kötülöklere lanet ediyoruz.

Muharrem orucu, bütün bu özellikleriyle biz Aleviler için önemli bir ibadettir.

Muharrem Orucu nasıl tutulur?

Kurban Bayramının 1. gününden başlayarak 20 gün sayılır. 20. günün akşamı Muharrem Orucu için niyet edilir ve oruç başlar. Niyet edildikten sonra gün doğumu ile gün batımı arasındaki sürede hiç bir şey yenilmez ve içilmez. Gün batımı ile iftar açılır.

Oruc süresince (12 gün boyunca) düğün, nişan, sünnet ve benzer törenler/etkinlikler yapılmaz, kurban kesilmez, et yenilmez, Kerbela Şehitleri'nin çektikleri susuzluğu hissetmek için su

içilmez (Su saf olarak içilmemektedir. Vücutun su ihtiyacı yenilen yemeklerden, çay,kahve,meşrubat,meyve suyu,ayran gibi sıvı içeceklerden karşılanır).

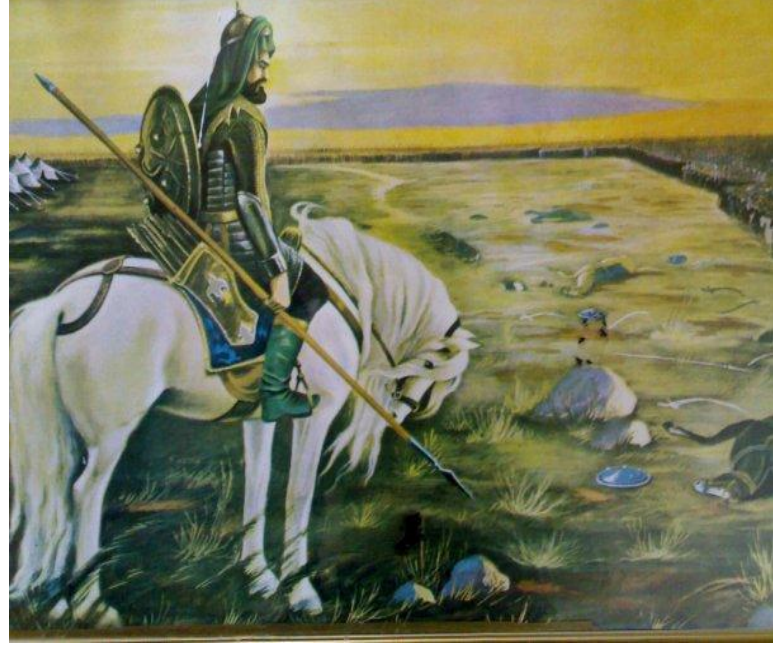
Muharrem orucunun on ikinci gününden sonra ise On iki İmamlar 'in ve bu yolda şehit olan bütün canların anısına on iki çeşit/veya daha fazla gıdadan oluşan Aşure Çorbası pişirilerek o yılki Muharrem Orucu noktalanır.

Muharrem orucu hakkında genel bilgiler verdiniz. Bu genel bilgilerin ışığında bazı hususların daha iyi bilinmesi için biraz daha ayrıntılı bilgiler verebilir misiniz?

Her şeyden önce bizlerin inancı olan Alevilikte samimiyet esastır. Muharrem orucuna da samimiyet ilkesi çerçevesinde yaklaşmalıyız.

Orucumuzu bazı çıkar hesapları ile tutmamalıyız. Yine biçimsel bir kuralı yerine getiriyor olmak için tutmamalıyız. Bütün bunlardan öte, ne yaptığının bilincinde ve neden oruç tuttuğunun ayırdın da olarak tutmalıyız. Eğer ortada belli bir inanç, itikat, bilinç, hissediş, bağlılık yoksa tuttuğumuz oruç tam olarak amacına hizmet etmiyor demektir. Muharrem orucunda gönüllülük esastır. Kişi kendi özgür iradesi ve bilinciyle oruç tutmalıdır. Başka inanç mensuplarının yaptıkları dayatma, baskı, zorlama biz Alevilerin inancına aykırıdır.

Yukardaki satırlarda da işaret edildiği üzere Muharrem orucu Adem peygamberden başlayarak cümle peygamberlerin ve onları takip edenlerin tuttıkları bir oruçtur. Bu orucun özü bu başlangıç ilkesine dayanıyor. Ancak biz Aleviler için anlam ve önemi Kerbela çölünde susuz bir şekilde, insanlığın tanık olduğu ender vahşetlerden birisine maruz kalarak şahadet şerbetini içen İmam Hüseyin'in şahadetiyle başka bir boyut alıyor ve daha da yaşamsal hale geliyor. Orucumuzu bu öz ve bu özün etrafında gelişen yol önderlerimizin (başta Oniki İmamlar olmak üzere) yoluna ve ilkelerine bağlılığın gereği olarak, onların şahsında temsilini bulan ve insanlığı gerçeğe davet eden değerlerine, doğrularına bağlılığın gereği olarak tutmalıyız.

Bunların ışığında tekrar şunların altını çizebiliriz:

Orucumuzda samimiyet ve bu temsil olunan değerlere bağlılık esastır.

Bu çerçevede orucumuzu tutarken kesin kes sağlığınıza zarar verecek şekilde tutmamalıyız.

Hiç bir cana kıymamak maksadıyla on iki gün boyunca -oruç turalım veya tutmayalım- kesinlikle et yemek gerekiyor.

Yaşamımızın bütününde küfür, şiddet, nefret, öfke, kıskançlık, kin ve daha benzer olumsuz duyguların ve bu duyguların davranış halini almasına izin vermemeliyiz. Muharrem orucu bu

kurallara daha bir dikkat etmemiz gereken özel ve anlamlı günlerdir. Bu günlerde daha dikkatli olarak bu tür olumsuzluklar varsa yaşamımızdan, kişiliğimizden çıkarıp atmalıyız.

Oruçlarımızı açtıktan sonra yine aşırıya kaçmamamız gerekiyor. Mümkün olduğunca, sağlığını ve bünyemizi de düşünerek az tüketmeliyiz.

Yine sağlığınıza dikkat ederek mümkün olduğunca sade su içmemeye özen göstermeliyiz. Bunun yerine meyve suyu, ayran, çay ve benzer içeceklerle su ihtiyacımızı giderebiliriz.

Düğün, nişan ve daha başka eğlencelerden uzak durmalıyız. Muharrem orucu bizler için aynı zamanda bir yastır. İmam Hüseyin'in acısını yüreğinde hissedenler, Celal Abbas'ın kolundan akan kanın kendi yüreklerinde aktığını hissedenler doğal olarak eğlenemezler.

Bunların dışında temizliğe büyük önem vermeliyiz. Bizlerle aynı ortamı paylaşan farklı inançtan insanların hassasiyetlerini dikkate almalıyız. Bu noktada bir yandan inancımızı yaşarken diğer yandan bazı biçimsel kurallar yüzünden insanların bize, dolayısıyla inancımıza tepki duymalarını engellemeliyiz.

Bu samimi duygu ve düşüncelerle oruç tutan cümle canların oruçları kabul olsun.

Muharrem orucuna niyet edilirken okunan dua

Bismişah Allah, Allah
Hak Muhammed Ali aşkına
Şehitler serdarı İmam Hüseyin aşkına
Kerbela meydanında şehit düşen masumların aşkına
Oniki İmam, Ondört Masumu-u Pak, Onyeddi Kemerbest efendilerimizin hürmetine
Hz. Fatma Ana'nın şefaatine
Hazır, gaip gerçek erenlerine himmetine niyet ettim yarin matem orucunu tutmaya
Niyetimiz kabul ve makbul ola
Hak dergahına yazıla
Evliya kerimine, İmam Hüseyin demine Allah eyvallah
Gerçeğe Hü.

Muharrem orucu açılırken okunan dua

Bismişah Allah, Allah
Niyetlerimiz kabul, lokmalarımız makbul, muratlarımız hasıl ola
Üçlerin, Beşlerin, Yedilerin, Kırkların, Oniki İmamların, Ondört Masum-u Pakların, Onyeddi Kemerbestlerin dergahına yazıla
Kerbela şehitlerimizin, gelmiş geçmiş cümle ulularımızın, atalarımızın ruhu revanları şad u handan ola
Allah bizleri görünür görünmez kazalardan, belalardan, afetlerden, ve her türlü kötülüklerden koruya
Bizleri Ehlibeytin katarından, didarından ayırmaya
Cümlemize sağlık, huzur, birlik, dirlik, hayırlı kazançlar ve hayırlı kısmetler nasip eyleye
Gerçeğe Hü.

Mersiye

Mersiye, Kerbela vakasını işleyen, Ehlibeyte ve On İki İmamlara bağlılığı, sevgiyi dile getiren bir şiir türüdür. Özellikle Muharrem Ay'ı boyunca söylenen ve Ehlibeyt taraftarlarının olduğu her coğrafyada ve her dilde söylenen ağıtlar bütünüdür mersiyeler. Mersiyelerde zalim olana, haksız olana bir öfke var. Yine mazlum olana, haklı olana bir sevgi ve sempati var. Mersiyeleri salt ağıt boyutuyla algılamak eksiklik olur. Mersiyeler bu noktada bilinç taşımasıdır. Aynı zamanda ne kadar da zaman geçmiş olursa olsun iyinin unutulmayacağına ve kötünün, zalimin her daim lanetleneceğinin göstergeleridir. Edebi açıdan, Ehlibeyte bağlı olanlar için bir edebi zenginliktir.

Bugün matem günü geldi
Ah Hüseyin Şah Hüseyin
Senin derdin bağrım deldi
Ah Hüseyin Şah Hüseyin

Kerbela'nın önu yazı
Yüreğimden çıkmaz sızı
Yezitler mi kırdı sizi
Ah Hüseyin Şah Hüseyin

Bizimle gelenler gelsin
Serini meydana koysun
Hüseyin'le şehid olsun
Ah Hüseyin Şah Hüseyin

Kerbela'nın yazıları
Şehid düştü gazileri
Fatmana'nın kuzuları
Ah Hüseyin Şah Hüseyin

Kerbela'nın önu düzdür
Geceler bana gündüzdür
Şah Kerbela'da yalnızdır
Ah Hüseyin Şah Hüseyin

Hür şehit atından düştü
Kafirler başına üstü

Müminlere matem düştü
Ah Hüseyin Şah Hüseyin

İşte geldi bahar yazlar
Yazı yazlar, güzü güzler
Fatman yolların gözler
Ah Hüseyin Şah Hüseyin

Kerbela'nın önü çağlı
Benim ciğerciğim dağlı
Hazret-i Ali'nin oğlu
Ah Hüseyin Şah Hüseyin

Atan Ali, anan Fatma
Dert üstüne dertler katma
Didarından mahrum etme
Ah Hüseyin Şah Hüseyin

Fatmana zülfünü çözer
Ağlayı ağlayı gezer
Müminlerin bağrın ezer
Ah Hüseyin Şah Hüseyin

Gazel oldu bahçe bağlar
Dumanlıdır yüce dağlar
Can Hatayi yanar ağlar
Ah Hüseyin Şah Hüseyin

Aşurenin tarihi kime, kimlere dayanır? Aşure nasıl ortaya çıkmıştır? Aleviler için aşurenin anlam ve önemi nedir? Günümüzde aşure nasıl bir anlam içeriyor?

Aşure Arapça (İbranice) bir kelimedir (Orijinal telaffuzu aşuradır) ve on (10) anlamına geliyor. Başka bir deyimle Hicri takvimin ilk ayı olan Muharrem ayının onuncu günüdür.

Bazı bilgilere göre, İslamiyetten önce, başta İsrailoğulları olmak üzere bir çok halk bu günde oruç tutarlardı.

Bu günde önemli ve insanlığın kaderini etkileyen, geleceğine yön veren olaylar gerçekleşmiştir. Örneğin; Adem peygamberin tövbesinin kabul edildiği, Halil peygamberin Nemrut'un ateşinden kurtulduğu, Hz. Musa'nın kavmini Firavun'un zulmünden kurtardığı, Yunus peygamberin balığın karnından kurtulduğu, Eyüp peygamberin dertlerine şifa bulup yaralarının

iyileştiği, Hz. Yakub'un oğlu Hz. Yusuf'a kavuştuğu ve gözlerinin açıldığı, Nuh peygamberin gemisinin karayı oturduğu gündür.

Bütün bu önemli tarihsel gelişmelerin yanında aşureyi bizler için daha da anlamlı kılan; imam Hüseyin'in bu gün şehit edilmesidir.

Kerbela şehidi Hz. Hüseyin, on Muharremde şehit edilmiştir. Dolayısıyla Muharrem ayı ve bu ayda tutulan oruç ve sonrasında pişirilen aşure çorbası bizler için çok daha derin ve diğer toplumlardan farklı anlamlara sahiptir.

İmam Hüseyin'in Kerbela çölünde şehit edilmesiyle Muharrem Orucu Aleviler için aynı zamanda bir Matem Orucu da olmuştur. Bununla beraber aşure çorbasında Aleviler için anlam ve önemi diğer toplumlardan farklı olmuştur.

Hz. Hüseyin, Kerbela da şehit edilmeden önce Muharrem ayında tutulan oruçtan sonra pişirilen aşure çorbası bir şenlik havasında yapıлып paylaşılıyordu. İmam Hüseyin'in şahadetinden sonraki tarihlerden itibaren ise, aşure çorbası şenlik havasından uzak bir şekilde başta Kerbela şehitleri ve 12 imamlar olmak üzere bu yolda canlarını veren bütün şehitlerin anlarına bağlılığın bir gereği olarak pişirilip dağıtıldı. Günümüzde de bu şekilde yerine getiriliyor.

Aşure tatlısının çıkış noktası ile ilgili temel anlatım Nuh peygamberle ilgili olan anlatımdır. Nuh peygamberin gemisinin karaya oturmasından sonra gemide bulunan son yiyeceklerden bu tatlı çorba meydana gelmiştir. Aşurenin içinde en az 12 tane farklı bileşim olmalıdır. Bunlar genelde fındık, kuru incir, kuru üzüm, ceviz, nohut, fasulye ve benzer yiyeceklerdir.

Tekrar altını çizelim ki aşure çorbası, 12 günlük Muharrem Orucu bitikten sonra Kerbela ve diğer bütün şehitlerimizin ruhları için, yollarına bağlılığın, değerlerinin savunucusu olmanın bir gereği olarak yapılıp paylaşılmalıdır. Birlik olarak, yolumuza bağlılığı daha yoğun yaşayarak, kardeşlik ve barış duygusuyla yapılıp paylaşılmalıdır.

İmam Hüseyin'in Mücadelesi İktidar Olma Mücadelesi Değildir

Her yıl dünyanın farklı coğrafyalarında milyonlarca insan Muharrem ayında İmam Hüseyin'i ve Kerbela'da şehit olan dostlarını anar. Aradan asırlar geçmiş olmasına karşın halen önemiyatından bir değer kaybetmeyen İmam Hüseyin'in Kerbela çölünde şehit edilmesi bir çok sosyoloğun, etnoloğun, antropoloğun ilgi alanı olmaya devam ediyor. Cevabı verilmek istenilen ana soru şudur: "Nasıl oluyor da 1300 yıl önce yaşanmış bir olayın etkileri günümüzde de varlığını sürdürüyor?"

Kerbela olayını ve etkilerini bütün yakıcılığıyla yaşayan inanç toplumunun ferdi olarak bu ana soruya ve diğer yan sorulara verilmiş cevabı şöyle özetleyebiliriz: "Kerbela olayı insanın aşkın(yüce) hali ile bataklık halinin ayrıştırılma olayıdır." Böyle olunca da İmam Hüseyin'in şahsında temsilini bulan değerleri savunanlarla Yezidin şahsında temsilini bulanlar arasındaki

mücadele sürgit devam etmiştir ve dünya döndükçe de devam edecektir. Ta ki Yezidin temsil ettiği düşünce ve yaşam sistemi yok olana dek.

Kerbela olayı tarihte olmuş milyonlarca olaydan biri değil. Eger öyle olsaydı etkileri günümüze kadar devam etmezdi. Kerbela olayını yaşamsal ve güncel kılan özünde taşıdığı iyi ile kötünün savaşımı ve iyi olanın kaybetmesidir. Tabi ki burada neye göre "iyi" ve "kötü" tanımı yapıldığı sorulabilir.

İmam Hüseyin; doğruluğu, dürüstlüğü, mazlumluğu, fedakarlığı, haklılığı, adaleti, dostluğu, bağlılığı, hakkaniyeti... temsil ediyor. Yezid ise; gücü, iktidarı, zalimliği, saltanatı, yıkıcılığı, namertliği, haksızlığı, sömürüyü... temsil ediyor.

Bazıları halen neden Kerbela olayının güncel olduğunu anlayamıyor. Hala güncel. Ve haksızlık, yolsuzluk, yobazlık, yozluk, yoksulluk, maddeye-güce tapma, savaşlar oldukça, sömürü, adaletsizlik, eşitsizlik oldukça da güncel

kalacaktır.

İmam Hüseyin elbette çok önemli bir inanç önderidir. Ancak hemen belirtelim ki, İmam Hüseyin'in yaşamı ve insan üstü mücadelesi yaşamın bütün alanlarına nüfus eder boyuttadır.

Günümüz dünyasında yığınla insan farklı inançtan olmalarına rağmen İmam Hüseyin'in önünde saygıyla eğiliyorlar. İletişim geliştikçe, toplumlar arası ilişkiler yoğunlaştıkça İmam Hüseyin'e olan ilgi misliyle artacaktır. Bu ilgi, sevgi, bağlılık, hayranlık sadece inançsal bir bağlılık değildir. Şüphesiz İmam Hüseyin'in inançsal boyutu çok çok önemli ve büyüktür. Ancak İmam Hüseyin komple bir insandır. Komple insandan kastımız insani olanın en önemli temsilcilerinden biri olmasıdır. Evrenseldir. İmam Hüseyin'in mücadelesine sevgi, saygı, bağlılık, hayranlık salt onun inancında olanlarda değil, inançlı inançsız bütün toplum kesimlerinden gelmektedir. Çünkü, insanlar ideallerinin, kendi doğrularının, adaletin, hakkaniyetin, gerçek inancın... temsilini İmam Hüseyin de buluyorlar.

İmam Hüseyin ve yarenlerinin şehadetiyle sonuçlanan Kerbela olayının “Araplar arası bir kabile savaşı” olarak görenler yanılıyorlar. Yine İmam Hüseyin'in “iktidar Mücadelesi” sonucu Kerbela da şehit olduğunu iddia edenlerde yanılıyorlar. Dikkat edilirse şehadetinden sonrada ve günümüzde de İmam Hüseyin'i ve Kerbela şehitlerini en çok sahiplenen toplumlar Araplardan çok Arap olmayan Türk, Pers, Kürt toplumlarıdır. Yine İmam Hüseyin sonuçları belli olan bir savaşa iktidar hırsı için girmemiştir. Eger İmamın bütün emeli iktidar olsaydı 72 kişi ile binlerce kişilik orduya karşı savaşa girmez daha farklı metotlar uygulardı.

İmam Hüseyin'in mücadelesi için “kabileler arası çatışma” ve ya “iktidar içindi” gibi yakıştırmalarda bulunmak gerçeğe gözünü kapatmaktır.

Kerbela çölünde insani olanla insani olmayanın mücadelesini verdi saygıdeğer İmam. Biçimde kaybetse de özde mücadeleyi kazanmıştır. Eger İmam Hüseyin Yezit'e biat etseydi ve bunun sonucunda Yezit tarafından hediyelere boğulup iltifatlar görseydi, o vakit İmam Hüseyin kaybederdi. Ancak İmam Hüseyin, “Yezit'e biat etmektense onurluca şehit olurum” diyerek biçimde bir kaybedişin ama özde bir kazanımın sahibi olmuştur. Bu kazanım İmam Hüseyin ve yoldaşlarının şahsında bütün haksızlığa, zalimliğe, sömürüye, talana, yobazlığa... uğrayanların kazanımıdır. Bunun için diyoruz ki; kaybeden Yezit ve cümle zalimler, kazananlarsa Hüseyin ve cümle mazlumlardır.

İmam Hüseyin İçin Ağlamak

Alevi inanç gerçekliğini, toplumsal yapıyı, Aleviliğin oluşum tarihini bilmeyenler; Alevilere ve Aleviliğe çok çok uzak oldukları halde bu inanç ve toplum hakkında ahkam kesiyorlar. Gerçeklerle bağı zayıf, önyargılarla dolu bu ahkamlarını bazı zamanlar hoş olmayan bir üslupla, hatta aşağılayıcı bir tarzda, inanç değerlerimizi küçümseyici bir şekilde yansıtıyorlar. Adeta toplumumuz ve inancımızla alay edercesine, toplumumuzun örgütlülük konusundaki zayıflığından yararlanarak bunu yapıyorlar. Bununla amaçladıkları; inançsal birliğimizi yok etmek, edemedikleri takdirde zayıflatmak ve böylece toplumumuzun bir inanç boşluğu yaşamasını sağlamak. Böylece inanç bağları ve inanç değerleri zayıflamış olan Alevileri kendi yapılarına hizmet edecek şekilde eklemek istiyorlar.

Bazı durumlarda ve bazı kişiler için niyet farklı olsa da sonuçta bu tür söylemlerin özü ve özeti budur.

Yukarıdaki açıklamaya iyi bir örnek olması açısından, Alevi toplumunun İmam Hüseyin'e olan bağlılığını ve bu bağlılığın aşağılayıcı ve küçümseyici bir şekilde eleştirilmesini ele alabiliriz. Aslında bunlar eleştiriden ziyade, ukala, yukarıdan bakıcı, çok bilmiş ve adeta Alevi toplumunu aptal yerine koymaya çalışan ve hiçte dostane olmayan yaklaşımlardır.

Biz Aleviler İmam Hüseyin'e, İmam Hüseyin'in şahsında temsilini bulan değerlere bağlıyız. Bizler için İmam Hüseyin kutsaldır. O, Ehlibeyttendir. Ehlibeyt ise Adem peygamberle başlayan insanın gerçek anlamda insan olmasının davasını savunanların ulaştığı zirve noktadır. Aynı zamanda üçüncü imam olan İmam Hüseyin bu insanlık davasının savunulmasını ne pahasına olursa olsun yerine getirmiş ve bu uğurda insanlık tarihinin görmüş olduğu ender vahşetlerden birisine maruz kalmıştır. Bu vahşette ailesinden çok kişiyle beraber, ilkelerinden zerre kadar taviz vermeden, doğrularına ve temsil ettiği nurlu Ehlibeyt yoluna bağlı kalarak şehit olmuştur.

İşte bütün bu ve daha başka nedenlerden dolayı biz Aleviler için, Kerbela çölünde şehit edilen İmam Hüseyin'in anlam ve önemi dışarıdan bakanlarca anlaşılmayacak kadar derin ve içseldir.

Bu derinlik ve içsellik cemlerimizde ve bizler için yass-ı matem olan ve oruç tuttuğumuz Muharrem ayında daha gözle görülür olur.

Cemlerimizde ve Muharrem orucunda diğer yol önderlerimiz ile beraber İmam Hüseyin'i de anarız. Bu anmamızda mersiyeler söyler, dışarıdan bakanların hiç bir zaman his edemeyecekleri bir samimiyetle gözyaşı dökeriz.

Bu mersiyelerimizin sembol şahsiyeti İmam Hüseyindir. Gözyaşlarımız onun şahsında cümle mazlum ve haklıların, Hak yolunu savunup sahiplenenlerin çektiği acılar, yaşadıkları zulümler için akar. Bu akıtılan gözyaşlarında riya yoktur. Yapmacıklık, yüzeysellik, çıkarıcılık, beklenti yoktur. Samimiyetle, içtenlikle, yalnızca yaşayanların bilebildikleri daha başka güçlü duygu ve düşüncelerle akar gözyaşlarımız.

Bu toplumu ve inancı yüzeysel, dogmatik, ukala, önyargularla dolu bir şekilde değerlendirenler bu gözyaşlarına anlam veremedikleri için, kendilerinde böyle bir inanç ve bağlılık olmadığı için akılları sıra Alevilere sözüm ona akıl vermeye, doğru yolu göstermeye

çalışıyorlar! Şöyle diyorlar bu sivri zekalılar: “Ey Aleviler, siz neden ağlıyorsunuz? Neden 1400 yıl önce ölmüş bir Arabın ardından hala gözyaşı döküyorsunuz? Ağlamak yerine başka şeyler yapın, dövünmeyin”.

Bu ve benzer sözlerle güya Alevilere akıl vermeye çalışıyorlar. Kendilerince Alevilerin sapmış oldukları “yanlış yoldan” çekip kendi doğru (!?) yollarına çekmek istiyorlar.

Ancak çok sağ olsunlar da, biz yolumuzdan çok çok memnunuz. Herkesin yolu kendisine. Onlar kendi doğru bildikleri yoldan gitsinler biz de kendi yolumuzdan gidelim.

Kendi yolumuzdan gitmeye devam ediyoruz. Giderken de bu çok bilmişlere neden İmam Hüseyin'e gözyaşı döktüğümüzü anlatalım ve öylece yolumuza devam edelim.

Biz Aleviler İmam Hüseyin için mersiyeler söyleyip gözyaşı döküyoruz. Her ne kadar bunu içselleştirip benimsememiş olanlar için anlaşılması zor olsa da biz yinede anlatmaya çalışalım.

İmam Hüseyin'e gözyaşı dökmemizin birden fazla nedeni var. Bunlardan bazıları şunlardır: İmam Hüseyin, çok acımasız bir şekilde katledilmiştir. Ailesine ve soyuna çok büyük zulümler yapılmıştır. Bütün bu haksızlıkların nedeni insanlığın Ehlibeytin nurundan, Ehlibeytin verdiği doğru mesajdan mahrum kalmasını sağlamak, iktidar hırsı, sömürü, bencillik ve daha başka olumsuzluklardır. İmam Hüseyin mertliğin, hakkaniyetin, dürüstlüğün, Hak yolunun savunucusu, sadece kendisine gönül verenlerin değil, adeta insanlık için iyi erdemlerin temsilcisi ve sembolüdür. Buna karşı Yezit ise her türlü haksızlığın, zalimliğin, kötülüğün temsilcisidir. İmam Hüseyin'e dökülen yaşlar, İmam Hüseyin'in şahsında cümle iyilikleri, hakkaniyeti, güzellikleri sahiplenip içselleştirmenin, yüceltmenin sembolüdür. Ve yine cümle yanlışları, haksızlıkları, zulümleri lanetlemenin, mahkum ve reddetmenin sembolüdür.

“Aleviler ağlamaktan başka bir şey yapmıyor” diyenler fena halde yanılıyorlar. İmam Hüseyin için gözyaşı dökmek, iyiliği ve iyilerden olma isteminin en somut hali değil midir? Yezidin şahsında kötülüğü reddetmek ve iyiliği İmam Hüseyin'in şahsında sahiplenip yüceltmek, gerçek anlamda güzel insan olma özleminin ifadesi değil midir?

İmam Hüseyin için dökülen gözyaşlarının en önemli nedenlerinden birisi budur. İyileri ve iyiliği yüceltmek, kötü ve kötülüğü reddetmek. İyilerden, haktan ve haklıdan yana olmak. Kötülüklerle, haksızlıklara karşı olmak. Gözyaşları bunların somut ifadesidir. Gözyaşlarıyla

iyilere ağlayanlar, kötülerini lanetleyenler şüphe yok ki yaşamlarında elbette bu ilkelere daha çok dikkat edeceklerdir. Bu küçümsenecek bir davranış mıdır?

Bunların dışında gözyaşlarımız İmam Hüseyin için akarken bir noktada kendimiz içinde akıyor. Çünkü her birimizin hayatında yığınla gözyaşı dökülecek kadar çelişkisi var. Bu çelişkiler gözyaşlarıyla bir yerde dışa vuruyor ve ruhumuzu arıtıp temizliyor. Bu meyanda cemlerimiz bir bütün halinde her defasında bizleri daha da güçlü kılan ritüellerdir.

Bazen gözyaşlarımız seller gibi akacak, bazen içten içe akacak ancak her halükarda İmam Hüseyin'e ve Ehl-i Bey'e ve onların şahsında temsilini bulan değerlere bağlılığımızı ifade etmeye devam edeceğiz. Bu hususta ahkam kesenlere söyleyeceklerimiz bunlardır.

İmam Hüseyin Gönüllerin Sultanıdır

Bir çok kere belirtildiği gibi Hz. Hüseyin, tıpkı dedesi, babası, annesi, abisi gibi komple, dört dörtlük bir insandır. Elbette İmam Hüseyin peygamber değildir. Ancak İmam Hüseyin, yaşamın bütün anlamına sahiptir. Yani güneşten tatalım yıldızlara kadar, dağlardan tatalım nehirlerle, çöllere kadar; insan ilişkilerine, insanın maddi-manevi yapısına kadar her şeye hakim ve vakıftı. Söylediği her söz, attığı her adım belli bir bilincin, hesabın, asaletin,

geleceğin, ideal insanın protipine göre idi. Aynı asalet, yiğitlik, bilinç ve ideal insan olma Hz. Ali içinde geçerlidir. Zaten İmam Hüseyin bütün bu zincirin halkası gibi tamamlayıcıdır. Hz. Peygamberden ve Hz. Ali'de vücut bulan değerlerin temsilcisiydi. Bazıları İmam Hüseyin'in bütünlüğünü göremiyorlar. Hz. Hüseyin'i sadece Kerbela da ki şehadetiyle biliyorlar. Bu eksik bir yaklaşımdır. Kerbela hadisesi İmam Hüseyin'in yaşamındaki doruk noktasıdır. Ancak Kerbeladan öncesi de var. Bu öncesinden de İmam Hüseyin'in yaşamı yine en ideal olanıdır.

Günümüzde dahi İmam Hüseyin'e bunca ilgi, bağlılık, sevgi, saygı varsa bu sadece İmam Hüseyin'in Kerbela da şehit edilmesiyle açıklanamaz. İmam Hüseyin, Kerbela öncesi ve Kerbela olayı sırasındaki tutarlılığıyla bir bütündür. Tutarlılık, çok kimsenin yaşamında anlamı olmayan bir kavramdır, fakat Hz. Ali ve Hz. Hüseyin gibi yüce şahsiyetlerin yaşamı bu kavram üzerine şekillenmiştir. Bu yüce şahsiyetler sözle-davranışı, teori ile pratiği bütünleştiren şahsiyetlerdir. Bu konuda

Kerbela şehidi İmam Hüseyin'in bütün insanlığa hitap eden şu sözleri iyi birer kanıttır. Şöyle sesleniyor İmam Hüseyin insanlığa:

“Şereflice ölmek, şerefsizce, onursuzca yaşamaktan iyidir.” Yine saygıdeğer İmam dünya malına tapan, yaşamını maddi çıkar üstüne kuranları zavallı ve ahmak olarak görüyor. Bu tür kişileri köle olarak nitelendiriyor ve gerçek manada özgürlüğün yolunu gösteriyor. Şöyle diyor sevgili Hz. Hüseyin maddiyatı her Şeyin üstünde tutan ve yaşamın güzelliğini idrak edemeyenler için: **“Günesin üzerine doğduğu her şey tüm dünya ve onda bulunanlar, ondaki deniz ve kara, dağ ve çöl, Allah'ı dost edinen ve ilahi yüceliği idrak eden, Allah'ın hakkını tanıyan marifet ehli olan birinin yanında bir gölge gibidir. Dünyaya ve ondakilere değer vermeyen bir özgür insan yok mudur?”** Gerçekten var mı böyle özgür

insanlar? Ya da insanların çoğunluğu maddenin, geçici heveslerin, iktidarın, hırsın, gücün... köleleri değil mi? Herkes o mutlak sonla (ölümle) karşılaşacağını bildiği halde neden kölelikte ısrar ediyor bazılarımız? Oysaki ömür çok kısadır. 70-80 yılın uzunluğu nedir ki? Bir nefes almak kadar kısa değil mi 70-80 yıl? Ne acıdır ki insanlar kendilerini kandırıp duruyorlar. Burada elbette her şeyden el etek çekelim manası çıkmasın. Nitekim İmam Hüseyinde böyle bir yaşamın sahibi olmamıştır. Ancak ısrarla vurgulanması gereken, maddiyat için diğer bir çok güzelliğin feda edilmemesi gerektiğidir. Madde olsun. Ama madde insan yaşamını kolaylaştıran olsun. Eğer madde köle ediyorsa insanı bu karşı olunması gerekendir. İnsan maddenin emrinde değil, madde insanın emrinde olmalıdır. Madde amaç değil, araç olmalıdır. Yazık ki insanlar maddeyi amaç haline getirmişler. Yanlış olan budur. Saygıdeğer İmamın sözleri böylesi insanlar içindir. Hz. Hüseyin sözlerine şöyle devam ediyor: “...**Kendinizi satmayınız. Hür, özgür insanlar olunuz, kendini satan satıcılardan olmayınız**”. İmam Hüseyin 'kendinizi satmayınız' diyor. Yazık ki insanlar öyle tamahkar ve madde perestler ki bedenleri ile birlikte ruhlarını da satıyorlar. Değer yargıları, sevgileri, dostları, aşkları... kısacası her şeylerini maddi hesaplar belirliyor. Daha doğrusu maddi kazanç hesaplarının sonucu bütün bunlar oluşuyor. Oysaki değerler, ahlak, dostluk, paylaşım... maddi hesaplar sonucu şekillenemez. Şekilleniyorsa bu artık başka bir şeydir. Dostluk sahtekarlıktır, riyadır, ahlak ahlaksızlıktır, hainliktir, değerler anlamsızdır... Böylesi insanların yönlendirdiği bir toplulukta İmam Hüseyin'in göklere ulaşan ama duymak, bilmek, görmek istemeyen insanlara ulaşmayan gür sesi yankılanmaya devam edecektir. Ta ki insanlar duyana, bilene, görene kadar

“Şerefli, onurlu, anlamlı bir şekilde yaşayın, maddenin kölesi olmayın.”

Yiğit Olmak Hüseyin Olmaktır

İnsanın kendi varlığını bütünüyle ortaya koyması ve idealleri için şehadete gitmesi elbette ki çok değerlidir. İnandığı davaya hayatını adanması saygın bir davranıştır.

Eğer kişi kendisinden geçip bir bütün halinde insanlığın selameti için şehitlikte dahil çaba harcıyorsa şüphesiz bu insan büyük bir ruha sahiptir. O kişi sıradanlığı çoktan aşmış, yaşamın bir üst boyutuna varmıştır. Artık onun yaşam anlayışı, olayları-olguları sorgulayışı/analizi çok farklıdır.

Büyük ruh sahibi sıradan insanların göremediklerini görür. Sıradan insan bir an sonra neler olabileceğini kestiremezken büyük ruh sahipleri insanlığın geleceğini okurlar. Eğer günümüzde kısmide olsa insanlık için refah söz konusuysa bu tarih boyunca insanlık için mücadele veren ve insanlığın daha özgür, güzel, anlamlı, saygın... bir yaşam yaşaması için kendi kısa yaşamlarını feda eden sayısız kahramanların sayesinde. Burada bu sayısız kahramanları anarken ve mücadeleleri önünde saygıyla eğilirken inancı, dili, rengi, sınıfı ne olursa olsun hepsini sahipleniyoruz. Tabi ki yine klasik muhalefet anlayışı hemen soracak: "Kimdir bu kahramanlar ve ne yapmışlardır?" ve devam edecekler: "Bu kahramanlar neye göre, hangi kıstasa göre kahramandırlar?" Elbette bütün insanlığın dil, din, renk, ırk, sınıf ayrımı yapmaksızın ortak kahramanları tespit ettiği yok. Bir topluma göre kahraman olan birisi başka topluma göre en büyük zulüm edicidir. Bu doğrudur, ancak insanlık çok yavaş da olsa insanlığın ortak değerleri ve insanlığın geleceği için bazı normlar oluşturuyor. Bu oluşan normlar çerçevesinde zamanla bütün insanlığın ortak kahramanları netleşecektir.

Bizim anlayışımız ve inancımıza göre İmam Hüseyin, bütün insanlığın ortak kahramanıdır. Kahramanlıktan ziyade yol göstericisi, ışığı, ideal insanıdır. İmam Hüseyin, salt bir toplumun, grubun, kavmin, devletin, ulusun, halkın... değil, bir bütün olarak insanlığın ışığı, yol göstericisidir. Dini, dili, rengi kavmi, ulusu, sınıfı ne olursa olsun bütün insanlığın ideal insanıdır. İmam Hüseyin'in şehadetle son bulan yaşamı adeta bir okuldur. Hüseyin'in sözü, Hüseyin'in eylemi, Hüseyin'in olayı, ruhu kısacası her şeyi yiğitliktir, derstir, heyecandır, güç kaynağıdır, tahriktir... Bu manada zaman ve mekanın önemi yoktur. İmam Hüseyin, bütün insanlığın ortak kahramanıdır.